

endnu en femte Mølle var der tilstaaet Laan ved Finansloven 1869—70, men det blev ikke benyttet af Vedkommende. Det er altsaa ialt 4 Møller ved Grændsen, som ere blevne understøttede ved Laan af Statskassen til et samlet Beløb af 33,000 Kr. Da senere Udsigten til, at disse Møller kunde gjenvinde det Tabte ved en Gjevinden for os af Landet, forsaandt, fandt man, at der kunde være Anledning til at gaa videre i Hjælp til disse Møller, og man tilskod saaledes ved Tillægsbevillingsloven af 1879—80 Rentefrihed til to af disse Møller for de Laan, som ere ydede. Den ene af disse Møller, som fik Rentefrihed 1879—80, var den Sønderflov Mølle, til hvis nuværende Eier der foreligger Forslag om Understøttelse. For en tredje af disse Møller er der søgt Rentefrihed paa Finansloven for næste Aar, hvilket ikke har mødt nogen Modstand fra Udvalgets Side og heller ikke fra det ærede Thing. Den fjerde af disse Møller er ikke mere paa den oprindelige Eiers Haand. Laanet, der er givet i samme, forrentes, men den tidligere Eier eller hans Arvinger ialtfald søge om at faae en Understøttelse af Statskassen paa Grund af det Laan, der i sin Tid meddeltes denne Mølle af Statskassen. Det vil altsaa ses, at det Tilfælde, der her foreligger, ikke staa saar aldeles isoleret. Jeg ser ikke rettere, end at disse 4 af mig nævnte Møller, der alle paa samme Maade som denne have faaet et Laan af Statskassen, og af hvilke de 3 have faaet Laanene siden gjort rentefrie, i Trængsttilfælde ville staa ligesaa nær som denne til at faae en Understøttelse af Statskassen. Hvad der særlig har foranlediget det ærede Udvalg til at foreslaa Understøttelsen forhøiet netop med dette Tal, ser jeg ikke. Jeg antager, det er for at faae Understøttelsen afrundet. Den er jo foreslaaet til 336 Kr., nøjagtig svarende til den Rentefrihed, han som Eier havde nydt. Tillæget af 164 Kr. vil jo forsøge Understøttelsen til 500 Kr. Efterat jeg nu har gjort det ærede Thing Rede for den Sags Befaffenhed, skal jeg kun udtale, at jeg for mit Vedkommende ikke skal modsætte mig den af Udvalget foreslaaede Forhøielse, forsaavidt begge Rigsdagens Afdelinger maatte være enige om, ikke blot at der er Anledning til at give Understøttelse, men ogsaa til at give en Understøttelse udover det, der tidligere har været ydet gennem en Rentefrihed. — Med Hensyn til det andet Forslag under Nr. 4 skal jeg bemærke, at jeg med nogen Interesse har lyttet til, hvilken Begrundelse de ærede Forslagsstillere egentlig vilde fremkomme med for dette Forslag. Derjom jeg ikke hørte feil, gjorde den ærede Ordsfører gjældende, at vedkommende Andragere vilde være komne i Besiddelse af en betydelig Del af den i 1844 i Statskassen indbragne Fideikommissformue; dersom der, vel at mærke, ikke havde været oprettet noget som helst Fideikommiss. Jeg tror ikke, at det er muligt at

hævede dette, ligesaa lidt som det er muligt med Bestemthed at modsige det, thi det var jo en Oldfaders Broder, som borttestamenterede Formuen, idet han bestemte, at denne Formue skulde udgjøre et Stamhus, som senere blev et Baroni, der senere blev ombyttet med en Fideikommisskapital, og denne Fideikommisskapital blev indbragen. Jeg tror, det er ligesaa umuligt at paa- staa, at denne Opretter af Stamhuset, dersom der ikke var blevet oprettet et saadant, vilde have ladet en Del af Formuen flyde ned igennem disse fire Led til de nuværende Andragere, som at benegte det, thi han kunde jo fuldt og frit raade over Sit, da han ikke havde Arvinger; det forekommer mig, at det i ethvert Tilfælde vil være en noget saag Begrundelse af en Pensionsydelse som den foreslaaede. For mig vilde det staa noget anderledes, dersom man af de tre paagjældende Andrageres direkte Nedstamning fra en berømt og fortjent Mand vilde tage Anledning til nu, da de ere i trængende Omstændigheder, at komme dem til Hjælp, og det forekommer mig ogsaa, at den ærede Ordsfører, idet han sluttede, viste tilbage derpaa, idet han betegnede dem som Descendenter af Curt Sivertsen Abdelaer. Jeg kan om denne Bevilling udtale, ligesom om den forrige, der jo kun giver et Tillæg til den af mig allerede foreslaaede Bevilling, at jeg ikke skal modsætte mig denne Post paa Finansloven, naar begge Rigsdagens Afdelinger finde, at der er Anledning til, særlig paa Grund af Nedstamning fra Curt Sivertsen Abdelaer, at yde trængende, direkte Afkom af ham en Understøttelse, — en Understøttelse, der jo igrønt finder en ganske besynderlig Plads paa Finanslovsforlaget, idet den vil komme til at udredes af Underrigsministeriets, nei, af Finansministeriets Understøttelseskasse; dersom det var Underrigsministeriets, var den ikke mindre kuriøs. Det forekommer mig, at den Betragtning af Sagen, at man vil yde en noget silbig Anerkjendelse til en høist fortjent Mand, langt snarere maatte have ført til, at man havde retableret helt eller delvis det Avelerste Fideikommiss for dennes Slægt istedetfor kun at henvise enkelte trængende Descendenter til Understøttelse af Finansministeriets Understøttelseskasse. Det vil vistnok erindres af gamle Medlemmer af dette Thing, at denne Fideikommisskapital gennem en lang Række af Aar blev holdt og bevaret som en særlig Formuesdel, for hvilken der blev gjort Rede paa Finansloven, men bag Limen, uden at Summen blev betragtet som en Del af Statsformuen, men at dette blev forandret i 1855 efter Forlangende fra dette Thing, som opfordrede til, at denne Fideikommisskapital, der var holdt som et særskilt Stykke Formue, skulde indbrages under Statens almindelige Aktiver.

Der staa endnu kun tilbage for mig at omtale Vædringsforlaget under Nr. 1 paa Vædringsforlagslisten. Jeg kan med Hensyn til dette Vædringsforslag fatte mig ligesaa kort som den